

Nr 228.

Av herr **Mannerskantz**, *angående förräntningen av lån från spannmålslagerhusfonden m. m.*

I Kungl. Maj:ts kungörelse angående allmänna villkor och bestämmelser för lån från spannmålslagerhusfonden nr 342/1930 stadgas i 3 §, att ränta å lån, som avser uppförande av spannmålslagerhus, utgår först från och med fjärde året efter det kalenderår, under vilket lånet till någon del första gången lyfts. För lån till anskaffande av spannmålstork utgår däremot ränta från och med dagen efter den då lånet utlämnades. I kungl. kungörelserna nr 612 och 613 år 1937 har räntesatsen nedsatts till 4 procent för båda låneformerna, vilken räntefot ännu gäller. Tidigare fanns även möjlighet till statsbidrag, men detta är sedan länge avskaffat.

Den favör, som fyra års räntefrihet innebär, har av många inom den utanför jordbrukets föreningsrörelse drivna spannmålshandeln ansetts utgöra ett otillbörligt gynnande av en företagsform framför en annan. I den mån räntefriheten icke uppväges av den relativt höga räntesatsen och än mer så länge direkt statsbidrag fanns att tillgå, måste denna uppfattning äga berättigande. Det kan enligt min mening ej heller vara till gagn för det svenska jordbruket, att sådana erinringar med fog kunna framställas och jag vill därför föreslå, att bestämmelserna för spannmålslagerhusfonden ändras så, att, i likhet med vad som gäller för lån till anskaffande av spannmålstorkar, lånen skola förräntas från den tid då de lyftas.

Med den mycket starka ökningen av antalet skördetröskor samt ökningen av direkttröskningen kommer en allt större del av landets sädesskörd fram i marknaden i samband med skörden och därtill med högre vattenhalt än med tidigare använda skördemetoder. Härtill kommer oljeväxtskörden, som måste torkas. Anspråken på torkningskapacitet och delvis även på lagerutrymmen ha i samband därmed stigit i en takt som kan förväntas öka synnerligen starkt under de närmaste åren. Man kan därför räkna med, att spannmålslagerhusfonden kommer att behöva anlitas i större utsträckning under de närmaste åren än vad i fonden disponibla 1 763 800 kronor utöver ineliggande ansökningar möjliggöra, i synnerhet som myndigheterna vid beviljandet av byggnadstillstånd synas i viss om än kanske ej tillräcklig utsträckning beaktat nödvändigheten av ökad torkningskapacitet i landet.

Risk förefinnes därför att tillgången på medel i spannmålslagerhusfonden under nästa budgetår kan komma att vara otillräcklig. För att icke den så nödvändiga utökningen av torkningskapaciteten av dylikt skäl skall försvåras och då kapitalfrågan under nuvarande förhållanden mångenstädes är svår att ordna, vill jag föreslå, att Kungl. Maj:t bemyndigas, att vid

behov tillföra fonden ytterligare medel. En justering av räntan till större överensstämmelse med andra lånefonder borde härvid även övervägas.

I anledning av det anförda får jag hemställa,

att riksdagen måtte besluta
dels att lån ur spannmålslagerhusfonden skola förräntas
från lyftningsdagen,

dels bemyndiga Kungl. Maj:t, att om så visar sig erford-
erligt, för att icke skördens omhändertagande skall även-
tyras, tillföra nämnda fond ytterligare medel, samt

att räntan för lån ur fonden måtte sättas till en med öv-
riga lånefonder jämförlig nivå.

Stockholm den 23 januari 1949.

Axel Mannerskantz.